

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота

з японської мови

на тему:

Розвиток сучасної японської молодіжної мови

Студентки групи ПЯП02-19

Факультету східної і

слов'янської філології

денної форми навчання

Освітньої програми:

Японська мова і література

та переклад,

Західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізація 035.069 Східні

мови та літератури

(переклад включно)

перша-японська

Харченко Анни Петрівни

Кандидат педагогічних наук,

Науковий керівник:

Свердлова Тетяна Геннадіївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ-2023

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ ЯК ОБ'ЄКТУ ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	4
1.1. Основні фактори виникнення та комунікативні функції молодіжного сленгу	7
1.2. Шляхи і способи утворення молодіжної лексики	9
Висновки до розділу 1	15
Молодіжний жаргон неоднорідний з погляду соціальної власності. Він включає мову учнівської молоді, мову молодих жінок-службовців та мову працюючих молодих чоловіків.	15
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЯПОНСЬКОЇ МОЛОДІЖНОЇ МОВИ	16
2.1. Графічні особливості сучасної молодіжної мови в Японії. Місце катакана у письмовій мові японської молоді	25
2.2. Останні тенденції молодіжного сленгу Японії	27
Висновки до розділу 2	29
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	31

ВСТУП

У системі сучасної японської мови поряд з нормативною (стандартною) японською мовою існують різноманітні «підмови» - соціальні та територіальні діалекти, які мають обмежену сферу поширення та характеризуються стилістичною маркованістю по відношенню до літературної норми. Однією з таких «підмов» є молодіжний жаргон - форма мови, яка обслуговує неформальне спілкування молоді, тобто тієї частини японського суспільства, якій належить майбутнє.

Актуальність теми даної роботи визначається тим, що «молодіжна мова» є однією з найменш вивчених сфер мовної діяльності у японському мовознавстві. Вивчення молодіжної мови виявляється надзвичайно важливим на тлі активного процесу фіксації стилістично маркованих "молодіжних" лексичних одиниць у теле- та радіопередачах, у кінематографі, у деяких друкованих виданнях, на сайтах в Інтернеті тощо. Японський молодіжний жаргон функціонує всередині загальномовної системи, тобто. є "несамостійною" мовною підсистемою, а отже, деякі тенденції його розвитку відображають процеси, що відбуваються в даний час в загальнонародній японській мові, і, таким чином, дослідження мови молоді може бути корисним для вивчення системи японської мови в цілому. З іншого боку, молодіжний жаргон здатний стимулювати зміни у стандартній японській мові.

Об'єктом дослідження є японська «молодіжна мова» як система однієї з підмов сучасної японської мови. Ми дотримуємося комплексного підходу до вивчення мови молоді, не обмежуючись аналізом "молодіжної" лексики.

Предмет дослідження становлять лексичні, граматичні, комунікативні та графічні особливості мови японської молоді.

Мета дослідження полягає в описі мови японської молоді як системи та виявлення специфічних явищ, характерних для різних рівнів цієї системи.

Для досягнення поставленої мети необхідно було виконати такі *основні завдання*:

- 1) визначення теоретичних основ дослідження молодіжного жаргону в Японії;
- 2) аналіз основних факторів виникнення та комунікативних функцій молодіжного жаргону у Японії;
- 3) аналіз основних способів словотворення, граматичних, комунікативних та графічних особливостей мови молоді в Японії;
- 4) опис нових явищ у мові японської молоді.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ ЯК ОБ'ЄКТУ ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Існує кілька визначень для мови японської молоді.

Термін «молодіжна мова» у широкому розумінні на думку Лапової Є.Б.: «Сукупність фонетичних, лексичних і граматичних особливостей неформальної комунікативної мови молодих людей певних вікових груп». У вузькому значенні цього терміну вона має на увазі лише лексику, що використовується молоддю в умовах невимушеного спілкування. [1].

На думку багатьох вчених жаргон є сукупністю специфічних лексичних засобів, тоді як фонетика і граматики в нього не відрізняються від стандартної розмовної мови. [2]

Поняття "молодіжна мова" не обмежується емоційно забарвленою та стилістично зниженою молодіжною лексикою або якими-небудь специфічними словосполученнями та виразами. У цілому нині молодіжний сленг виділяється при взаємодії різних рівнів мови. Іншими словами, під терміном "молодіжний жаргон" розуміється сукупність лексичних, граматичних та графічних явищ, характерних для молодіжної мови.

Благовіщенська О.В. поділяє мову молоді за ознакою соціальної віднесеності на три основні групи:

- 1) мову учнівської молоді;
- 2) мову молодих жінок-службовців;
- 3) мова працюючих молодих чоловіків.

Більшою мірою поширені перша та друга групи вакамоного. Лексика, така, наприклад, як студентська (що відображає навчальний процес), або молодих жінок-службовців (пов'язана з роботою в тій чи іншій компанії), не

має перспектив вийти за межі жаргонного вживання, а слова, що позначають різні предмети побуту, пов'язані з розвагами і т.п., можуть потім увійти до широкого ужитку та стати частиною загальнонаціональної мови.[3]

Молодіжний жаргон характеризується рухливістю та нестійкістю лексичного складу. В окремих випадках шкідлива нова одиниця молодіжної мови через кілька місяців після появи починає сприйматися молоддю як застаріла і перестає ними активно вживатися. Деякі лексичні одиниці настільки міцно закріпилися в сучасній мові, що кожне нове покоління не може уникнути їх вживання, але також вживає нових слів і створює нові засоби вираження. [3]

Іноуе Фуміо розробив докладну класифікацію молодіжної лексики щодо вжитку.

Ця класифікація ґрунтується на двох критеріях: використання/невикористовуваність творцями нових слів цих лексичних одиниць після переходу в іншу вікову категорію та вживаність/невживання цих одиниць наступними поколіннями молоді. На основі зазначених критеріїв Іноуе Фуміо виділяє чотири групи:

1) 一時的流行語 (ічіджітекі рю:ко:го) (тимчасові модні слова) - слова, які вживаються певним поколінням молоді, але виходять із вживання в даного покоління при переході в іншу вікову категорію та не використовуються наступними поколіннями молоді;

2) コーホート (同世代) 語 ко:хо:того (слова когорти) - лексичні одиниці, які не виходять із вживання у покоління-творця при переході в іншу вікову групу, але не успадковуються наступними поколіннями молоді;

3) 若者世代語 вакамоно-седайго (слова певного покоління молоді) - лексика, яка виходить із вживання у певної групи студентів при переході в іншу

вікову категорію, але продовжує використовуватись у промові наступних поколінь студентів цього ж університету;

4) 言語変化 генго-хэнка (слова зі зміненою формою) - лексичні одиниці, які успадковуються наступними поколіннями молоді, але при цьому не припиняють вживатися поколінням, що їх створило, після переходу в іншу вікову групу.

Іноуе Фуміо зазначає, що у строгому сенсі під терміном вакамононого (молодіжна мова) слід розуміти вакамоно-седайго (слова певної вікової групи молоді). [4]

Молодіжна мова відрізняється стилістично маркованою лексикою з яскравим емоційно-експресивним забарвленням. Майже всі молодіжні слова несуть у собі заряд іронії. У зв'язку з цим у багатьох лінгвістів виникає проблема точного тлумачення жаргонізмів. Кожен, хто використовує у мові жаргонні слова та висловлювання, вільно збагачує їх своїми смисловими відтінками. Словники молодіжної лексики складаються здебільшого з урахуванням матеріалу, отриманого результаті опитування молоді, отже, не позбавлені суб'єктивізму.[5]

Більшість молодіжних жаргонізмів є однозначними. Як правило, одна лексична одиниця може мати максимум два значення. У молодіжній мові спостерігаються дві взаємопов'язані семантичні тенденції. «З одного боку, у молодіжному жаргоні функціонує велика кількість точних дублетних синонімів. З іншого боку, кожне слово у молодіжному жаргоні є гранично функціональним, і, як наслідок, у молодіжній мові ретельно розроблені окремі семантичні поля. Існування подібних синонімічних рядів та наявність таких семантичних комплексів свідчать про значущість для носіїв жаргону тієї чи іншої реалії: чим більше людині доводиться стикатися з певною ділянкою дійсності, тим більше слів та виразів з'являється у мові для позначення

предметів та явищ, що привертають увагу молоді у даній сфері » - це дослідження проводила Благовіщенська О.В. у своїй дисертаційній роботі.

У молодіжній жаргонній лексиці постійно відбуваються зміни. Тривалість вживання в одних одиниць виявляється порівняно коротким, в інших більш тривалим. Деякі слова та висловлювання, які не виходять із вживання протягом тривалого часу, можуть змінювати своє значення або набувати нових смислових відтінків. [3]

1.1. Основні фактори виникнення та комунікативні функції молодіжного сленгу

Японський лінгвіст Енекава Акіхіко виділяє три основні групи факторів виникнення вакамоного: психологічні, соціальні та історичні.

Психологічні та фізіологічні зміни підлітків тісно пов'язані між собою. У період дорослішання підлітки приділяють особливу увагу своїй зовнішності та зовнішності оточуючих, тому в молодіжній мові функціонує значна кількість одиниць, що описують зовнішній вигляд тієї чи іншої людини. Так само існують психологічні фактори, що впливають на створення нових сленгових слів, наприклад, юнацький максималізм, суб'єктивізм в оцінках навколишнього світу та себе, високий ступінь емоційності тощо. У період дорослішання молоді люди прагнуть свободи і самовираження, тому висловлюють свій протест обмеженням, накладеним ними батьками, вчителями і суспільством загалом, з допомогою ломки мовних норм. [6]

Історичні чинники виникнення вакамоного як соціального та лінгвістичного явища пов'язані з тим, що в роки Мейдзі (1868-1912) - в епоху модернізації Японії - виявилось прагнення свободи не тільки в різних сферах життя, але і в галузі мови. [3]

Один із найважливіших факторів соціального характеру - поява молодого покоління японців, що виросло в епоху високого економічного розвитку (епоха Мейдзі), для якого характерна висока емоційність і прагнення брати участь у тому, що приносить задоволення. Перехід до суспільства споживання стимулював молодь вільно проявити себе у мовному плані. Особлива роль розвитку молодіжної мови відводиться таким соціальним чинникам, як розвиток системи сервісу (поява ресторанів швидкого харчування, міні-супермаркетів тощо), поява в Японії високорозвиненої системи інформації, зокрема, широке використання пейджерів і мобільних телефонів, розвиток загальної культури говоріння (о-сябері бунка). [7]

Усі молодіжні лексичні одиниці лише дублюють загальнонаціональну лексику, тобто. неможливо виділити такі молодіжні слова, які не мали б точних еквівалентів у літературній мові чи просторіччі. Значна кількість молодіжних лексичних одиниць виявляється стилістично зниженими синонімами лексем загальнонародної мови. Проте, не всім молодіжних слів можна підібрати точні відповідності у загальнонародній мові. Для пояснення значення таких одиниць доводиться вдаватися до перифраз. У стандартній японській мові неможливо підібрати точний еквівалент для таких одиниць. Таким чином, можна констатувати наявність у мові молоді понять, не властивих загальнонаціональній японській мові. Інакше кажучи, однією з цілей створення молодіжних одиниць виявляється компенсація слів, що бракують у загальнонародній мові. У цьому сенсі не можна стверджувати, що молодіжний жаргон несе лише одну лексичну функцію. [6,8]

У мові молоді можна виділити сім основних мовних функцій:

- розважальну,
- "стимулювання бесіди",
- об'єднувальну,
- створення образу,
- алегоричну,

- пом'якшення висловлювання
- зняття стресу,

Головними з яких вважаються розважальна функція та функція "стимулювання бесіди".

1.2. Шляхи і способи утворення молодіжної лексики

Для японської молодіжної мови характерна така загальна характеристика, як неоднорідність.

Так, О. В. Благовещенська виділяє три основні групи вакамоного за ознакою соціальної віднесеності:

- мова молоді, що навчається
- мова молодих жінок-працівниць
- мова молодих чоловіків-працівників

На думку вченої, найбільшу розповсюдженість мають перша (навчальна) та друга (мова жінок-працівниць) групи. Також зазначається, що «спеціалізована» лексика перших двох категорій – пов'язана з навчанням або працею у тій чи іншій компанії – зазвичай не виходить за межі жаргонного використання (не переходить з категорії ічіджітекі рю:ко:го та вакамоно седайго до генго хенка за класифікацією Іноуе), у той час як слова, пов'язані з явищами побуту, розвагами тощо мають високі шанси увійти до загальнонаціональної лексики [7]. Для японської молодіжної мови є характерним чітке розділення на «чоловічий» та «жіночий» стиль мовлення, адже, саме в ранньому молодіжному віці відбувається активний розвиток гендерної приналежності особистості, відповідно до чого закладається базис для подальшого розділення мови на різні стилі за гендерною ознакою, яка є характерною для японської мови взагалі. Так, у дослідженні Канетака, яке стосується територіальних відмінностей, також виділяється лексика, характерна для використання переважно дівчатами або переважно хлопцями,

наприклад, 「ワンチャン」 як приклад слова, використовуваного переважно чоловіками [8,9]. Також для чоловічої лексики вакамоного характерне використання більш грубих форм та модальних часток (～だぜ, ～だぞ, ～だろ), в той час як для жіночої більш характерні м'якіші форми (～ちゃった, ～ったら, ～とか) [10]. Окрім розділення за гендерною ознакою, для вакамоного також характерний поділ на групи за діалектами, віком мовця, соціальною приналежністю тощо. Наприклад, різниця молодіжних мов у різних регіонах зумовлена історичними умовами, за яких молодіжні слова з одного діалекту майже не мали засобів територіального поширення. Водночас у сучасній мові ще з початку століття було зафіксовано «бум на діалекти», що спостерігається у молодіжній мові. Він полягає в тому, що молодь запозичує діалектні видозміни слів до свого активного словникового запасу, причому запозичення можуть відбуватися з кількох діалектів одночасно. Така тенденція, по-перше, є відображенням посилення загальної уваги до діалектів в Японії, яка поширилася з кінця ХХ століття. По-друге, діалекти, як і інші слова молодіжного сленгу, виконують кодувальну функцію, сприяючи приховуванню інформації від сторонніх. По-третє, діалекти сприймаються як більш «емоційна» мова, яка сприяє кращому виконанні експресивної функції. І нарешті, діалекти, на відміну від стандартизованої літературної мови, не мають чітко зафіксованого переліку слів, тож використання нових слів урізноманітнює мовлення, а отже, сприяє виконанню творчої функції. На поточному етапі для японської молодіжної мови характерна уніфікація, викликана поширення мови засобами масової інформації. Це викликано поступовим проникненням молодіжної мови у «офіційні» джерела, особливо орієнтовані на молодь, наприклад, телебачення, газети та журнали, публічні виступи; це є характерним для вакамоного так само, як і для інших молодіжних мов на сучасному етапі [7,10].

Так, дослідник Канетака, який займався вивченням шляхів поширення вакамоного, зазначає, що найвірогіднішою причиною, через яку популярні в

усіх регіонах країни слова мають більшу швидкість посилення у центральних регіонах, і значно меншу – у віддалених, є те, що у великих містах віщання ЗМІ відбувається централізовано, безпосередньо з центра країни (переважно з Токіо), і слова поширюються таким шляхом [9]. У той час у більш сучасних дослідженнях зазначається, що на поточному етапі найбільш ширкий вплив на склад молодіжної мови мають Інтернет та соціальні мережі (зокрема Twitter, Facebook, LINE), і саме вони є причиною суттєвих змін у складі молодіжної мови. Виходячи з цього, на поточний момент для японської молодіжної мови характерна як тенденція до територіального розділення, яка домінувала у сленгових явищах в історичному розрізі і проявляється у нових формах зараз, так і до уніфікації та наближення до мови центральних префектур, викликані поширенням засобів масової інформації. Незважаючи на те, що зазвичай лексичний пласт вакамоно котоба перестає вживатися приблизно у віці тридцяти років, у сучасних японських джерелах зустрічаємо інформацію про тенденцію до збереження слів і у пізнішому віці.

Така тенденція є особливо характерною для новіший вакамоно, тому «старі» вакамоно на зразок 「ウザい」, 「キモい・キシヨい」, 「ヤバい」, 「ハズい」 менше використовуються у старших поколіннях [11]. Ще однією з особливостей сучасної молодіжної мови є її використання як в усному, так і у письмовому вигляді, що спричинено тенденцією до стилістичного злиття усної та письмової мови. Традиційно японській мові властива суттєва відмінність письмової мови від усної за стилем; натомість у молодіжній мові спостерігається тенденція до максимального наближення письмової мови до усної, таким чином, ніби записаний текст є фіксацією усної мови. Це явище спостерігається у електронних листах, СМСповідомленнях, а також записах у Інтернеті [12]. Для таких текстів є характерне використання граматики, лексики та форми, характерної для розмовної мови (наприклад, використання 話し言葉 – розмовних слів, а також кінцевих модальних часток). Також спостерігається протилежна тенденція – слова та скорочення, які з'явилися для

полегшення комунікації в межах Інтернет-текстів та переписки, мають тенденцію до переходу до усного молодіжного мовлення, наприклад, скорочення 了解 («рьо:кай», «зрозуміло» до りよ («рьо»)) [11].

З поширенням Інтернет-культури та захопленням соціальними мережами зростає також кількість слів молодіжної мови, присвячених цьому аспекту життя. Наприклад, у дослідженні, яке проводилося у 2017 році, зазначають такі популярні вакамоно котоба, як 「インスタ」 («інста») – соціальна мережа «Інстаграм», 「インスタ映えする」 («інстабае суру») – викладувати красиві зображення до «Інстаграму» 「スノる」 («сунору») – робити фотографії за допомогою додатку «Snow», 「ウプ/うpする」 («уппу суру» – 35 викладувати фотографії та іншу інформацію до Інтернету, 「写める」 («щямеру») – електронний лист з прикріпленою фотографією), 「既読無視」 («кідоку муші») – прочитати чиєсь повідомлення та не відповісти на нього [12]. Таким чином, можна сказати, що на поточний момент використання молодіжної мови у письмовому вигляді (Інтернет-переписка, СМСповідомлення, Інтернет-пости) дозволяє робити висновки про стан молодіжної мови взагалі, а також впливає на її розвиток. Спостерігається також особливі різновиди молодіжної мови, характерні для письмового мовлення, прикладом якого може слугувати явище «гяру моджі» (ギャル文字). Гяру моджі («дівчачи знаки») – це особлива система символів, які використовуються у молодіжній переписці, переважно між ученицями школи. Особливість цієї системи полягає у тому, що ієрогліфи та знаки кани у цій системі замінені на візуально схожі символи латиниці, кирилиці, грецької абетки, математичних символів тощо. Відповідно, така заміна виконую кодувальну функцію (приховання змісту повідомлень від батьків та інших сторонніх), а також творчу функцію, адже на позначення одного змісту може бути використано варіативні набори символів, через те що позначення не є стандартизованими [11,12]. Пік популярності гяру моджі приходить на 2005-й рік [48]; в опитуванні, проведеному «Mainichi Communications» у 2010 році серед користувачів Інтернету 20-30 років уже

було зафіксовано, що такий різновид комунікації «подобається» лише 2% опитуваних та «не подобається» 61%.

Іншим специфічним для японської молодіжної мови явищем, яке бере початок з електронної переписки, є так звані «KY 語» («кей-вай го»), інша назва – «KY 式日本語» («кей-вай-шікі ніхонго»). KY-го представляє собою систему скорочень, за якої слововосполучення та речення представлені записаними латиницею початковими буквами їх перших слів (також використовуються цифри). Вираз «KY» є одним з найвідоміших виразів 36 цього різновиду мови і представляє мобою записані латиницею початкові літери виразу 「空気を読めない」 («ку:кі о йоменай»), що позначає людину, яка не знає, як поводитися відповідно до правил пристойності. У 2007 році це слово отримало нагороду Ю:кян як нове та популярне слово року. Зародження явища KY-го пов'язано з електронними листами та постами в Інтернеті, у яких таке скорочення сприяє економії часу та кодуванню послання, проте на сьогоднішній день KY-го також зустрічаються в усному мовленні (вимовляючись за латинським читанням літер), і існує декілька словників KY-го [43; 52]. Активного поширення KY-го набуло у субкультурі когяру (コギャル, дівчат 10-20 років), та загалом вважається одним з явищ молодіжної мови [64]. Прикладами популярних KY-го є: JK («джей-кей») – 女子高生 («джьо:ші ко:сей» – «старшокласниця»), mjk («ем-джей-кей») – マジか? («маджи ка?» – сленг. «правда?»), kwsk – 詳しく («кувашіку» – «детально»), вирази НК – 話変わるけど («ханаці кавару кедо» – «мінючи тему...») та AM – 後でまたね («ато де мата не» – «до зустрічі») [13,14]. Як можна побачити з наведених прикладів, скороченню може підлягати уся фраза, та водночас можуть використовуватися не лише початкові літери, а і літери всередині слова.

Однією з основних цілей створення нових одиниць у молодіжній мові є посилення експресивності мови. Нове молодіжне слово, на відміну від стилістично нейтральної лексеми стандартної мови, завжди є стилістично

зниженою одиницею, має емоційно-експресивне забарвлення і виражає суб'єктивне ставлення того, хто говорить до предмета повідомлення, незалежно від способу словотвору кожної конкретної одиниці.

Прагнення зробити мову оригінальнішою проявляється у широкому використанні словесної гри - таких прийомів як: каламбур, "наслідування", контамінація, метатезу тощо. Завдяки цьому сенс висловлювання у молодіжній мові набуває пародійно-сміхового забарвлення.

Також незвичайне поєднання звуків є важливим чинником утворення нових слів. Для того, хто говорить молодіжною мовою, виявляється надзвичайно важливим фонетичний вигляд слова. Молодь широко використовує такі прийоми як заміна мови та зміна форми слова.

У японському сленгу нерідко відбувається освіту нових слів з урахуванням запозичених з англійської. У ряді способів створення нових одиниць, таких як заміна японського слова або частини слова компонентом, запозиченим з англійської мови, проявляється прагнення носіїв молодіжного жаргону надати слову звуковий вигляд, що близько звучить до англійської мови.

Молодь активно використовує прийоми мовної економії у своїй промові, такі як скорочення (усічення), аббревіація тощо. Одним із характерних способів скорочення мови виявляється прийом універбації – приведення словосполучення до одного слова.

У молодіжній лексиці можна виділити значну кількість словотвірних дублетів - одиниць з однаковим значенням, виражених однією і тією ж лексемою. [9]

Висновки до розділу 1

Молодіжний жаргон неоднорідний з погляду соціальної власності. Він включає мову учнівської молоді, мову молодих жінок-службовців та мову працюючих молодих чоловіків.

Молодіжний жаргон з часом еволюціонує. У строгому значенні під терміном вакамоного слід розуміти вакамоно-седайго - слова, які виходять із вживання у даного покоління молоді при переході в іншу вікову групу, але продовжують використовуватися наступними поколіннями молоді.

Виникнення молодіжного жаргону обумовлено низкою чинників передусім соціально-психологічного та історичного характеру, але звертають він увагу і власне лінгвістичні чинники - наявність у мові молоді як своєрідних означають, а й особливих означуваних; брак наявних у стандартній мові засобів порівняння тощо.

Основними комунікативними функціями молодіжного жаргону слід вважати розважальну, "стимулювання бесіди", об'єднувальну, створення образу, алегоричну, пом'якшення висловлювання та зняття стресу, головними з яких є розважальна функція та функція "стимулювання бесіди".

Основною метою створення нових одиниць у молодіжному жаргоні є прагнення зробити мову більш експресивною та оригінальною. Молодіжне словотвори, з одного боку, здійснюється в рамках мовної системи та відображає процеси, що відбуваються в загальнонародній мові, з іншого – виявляє риси, не властиві стандартній мові.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЯПОНСЬКОЇ МОЛОДІЖНОЇ МОВИ

Дослідження японської молодіжної мови дає змогу визначити, як загальнонаціональні особливості молодіжної мови, що зумовлені загальнопсихологічними особливостями цього вікового періоду, відбиваються через призму японської традиційної культури та сучасного стану японського суспільства, що дозволяє зробити висновки й про сучасний стан молодіжного прошарку у японському суспільстві.

На поточний момент у японському суспільстві спостерігається виражений інтерес до молодіжної мови. Так, на сайтах новин у Інтернет-анкетуваннях збираються «найпопулярніші вакамоно котоба цього року»; існують словники вакамононого інтерес до вакамононого також поширюється у наукових публікаціях. Дослідженням особливостей японської молодіжної мови займалися як японські, так і зарубіжні вчені, серед яких можна назвати 28 такі імена, як Ф. Іноуе, А. Йонекава, Я. Кітахара, К. Ярімідзу, О. В. Благовещенська, Ф. Ман тощо. Вивчення японської молодіжної мови є відносно новою сферою дослідження; систематичні напрацювання у цій галузі почалися у середині ХХ-го століття, в межах дослідження явища, названого 集團語 («щю:данго», «мова угруповань»).

У 1958 році дослідник Такеші Щібата надав визначення щюданго, включивши до явища професійний жаргон, сленг та арго. У 2008 році Акіхіко Йонекава розділив щю:данго на декілька видів: мова антисупільних угруповань, мова професійних угруповань, мова угруповань за інтересами та, власне, мова молодіжних угруповань (若者 集團 の 語, «вакамоно щю:дан но го»), до якої включив дві категорії: 若者語 («вакамононого», «молодіжна мова») та キャンパス言葉 («кянпасу котоба», «університетська лексика»).

До кямпасу котоба відносилися слова, вживані в основному в межах певного університету, а не серед молоді взагалі [60]. Поняття «вакамоного» (若者語) традиційно використовується на позначення молодіжної мови в японському суспільстві; також зустрічаються варіанти «вакамоно котоба» (若者言葉) та «вакамоно-йо:-го» (若者用語) [12,18].

Так само як і стосовно понять «молодіжна мова» та «молодіжний сленг» у західних мовах, серед японських науковців існують різні погляди стосовно дефініції понять «вакамоного».

Акіхіко Йонекава дає розгорнуте визначення поняттю «вакамоного», спираючись на його функції: 「中学生から 30 歳前後の男女が、仲間内で、会話促進・娯楽・連帯・イメージ伝達・隠蔽・緩衝・浄化などのために使う、規範からの自由と遊びを特徴にもつ特有の語や言い回しである」 («слова або мовні вирази, якими послуговуються люди обох статей у віці від учнівства у середній школі приблизно до 30 років у комунікації між собою з метою просування бесіди, розважання, згрупування, передачі уявлень, кодування, пом'якшення, розрядки тощо, та які мають такі особливості, як свобода від формальних норм та ігровий характер»). Ю:джі Кувамото визначає це поняття наступним чином: 「使用年齢層は 10 代後半から 20 代前半までを中心とし、当然個人差があるもの。語彙はなるべく特定の趣味集団のものに偏らない」 («використовується переважно людьми у віці приблизно 15-25 років та, звичайно, має індивідуальні розбіжності. Лексичний склад не має тенденцію до зміни за належності до певної субкультури») [60, с. 4-5]. Дослідник Цубаса Кікучі пише, що 「若者言葉は文字通り若者が使う言葉であるが、「若者」が指す決まった年齢や書き言葉の扱いをどうするか等、厳密な定義は未だなされていないようである」 («вакамоно котоба – це, як зрозуміло з самого словосполучення, слова, якими послуговується молодь; проте ще не існує чіткого визначення стосовно того, який саме вік позначає поняття «молодь», чи відносяться до поняття письмові вирази тощо») [17,19].

Фуміо Іноуе визначає, що в «вузькому» значенні поняття «вакамоного» у запропонованій ним класифікації відповідає поняттю «вакамоно седайго» – лексика, яку використовують люди певного віку (тобто яка припиняє використовуватися за їх переходу до наступної вікової категорії) та різних поколінь (тобто яка може використовуватися протягом тривалого часу та зміни кількох поколінь цієї вікової групи). Водночас до вакамоного також часто відносять ічіджі рю:ко:го, які, на відміну від вакамоно седайго, використовуються лише одним поколінням молоді [51]. Дослідник Канетака Ярімідзу підсумовуючи визначення Іноуе та Йонекава, визначає «вакамоного» як 「若年層を中心に使用されていると思われる非表準的な新しい語・表現」 («неформальні нові слова та вирази, які, за загальним уявленням, використовуються переважно поколінням молоді») [62, с. 93]. Також вчений зазначає, що подібними до поняття «вакамоного» є також поняття «шю:данго» (集團後), «рю:ко:го» (流行語), «синхо:ген» (新方言), «дзокуго» (俗語), проте всі вони мають суттєві відмінності від нього [62]. 30 Підсумовуючи наведені визначення, можна сказати, що поняття «вакамоного», «вакамоно котоба», «вакамоно-йо:-го», хоча й не має на поточний момент загальноприйнятого визначення, за сферою своєї дефініції співпадає з поняттям «молодіжна мова» та буде нами використовуватися як синонімічний до неї вираз. Також стосовно визначення поняття «японська молодіжна мова» або «вакамоного» ми підтримуємо точки зору О. В. Благовещенської, яка зазначає, що, незважаючи на те, що багато хто з лінгвістів вважає, що молодіжний жаргон є перш за все сукупністю специфічних лексичних засобів, адже він не має оригінальної фонетики чи граматики, все ж доречно використовувати більш комплексний підхід до цього поняття. Те, що можна окреслити як «молодіжну мову», не обмежується лише стилістически зниженою та емоційно забарвленою лексикою, якою послуговується молодь і яка відсутня в стандартних мовних словниках, а є взаємодією мови на різних рівнях [7]. У сучасній японській науковій літературі наявні дослідження

молодіжної мови з різних аспектів. Так, Фурута та Макісе розглядали (2001) розглядали особливості вакамоного з точки зору зв'язку мови з лінгвістичною свідомістю мовця. Нагасе (2006) та Канетака (2011-2012) вивчали це питання у розрізі територіальних відмінностей вакамоного, причому у дослідженні Нагасе увагу зосереджено на зв'язок регіональних відмінностей з статевими та віковими, у той час як Канетака розглядає різницю між «столичним» та регіональними різновидами вакамоного, а також швидкість та шляхи поширення виразів. Кікучі (2012) досліджував аспект тенденції у зміні вакамоного, які ще не закріпилися у суспільній свідомості, а також японської мови взагалі. Досліджуються також окремі явища у вакамоного, наприклад, обширне дослідження Тей (2007-2010) стосовно так званих «ру-котоба» [19]. Спостерігаються також лонгітюдні (1994-2007) дослідження динаміки вакамоного у мові. 31 З не-японських досліджень вакамоного з різних аспектів слід зазначити дослідження О. В. Благовещенської, проведене у 2007 році.

Це дослідження є характерним тим, що його призначенням є не вивчення молодіжного жаргону як певного пласту слів і не вивчення окремого аспекту (лексичних, граматичних, комунікативних тощо особливостей), а комплексне дослідження сучасною для дослідниці японської молодіжної мови, що робить цю працю унікальною серед неяпономовного простору [7]. Отже, на поточний момент японська молодіжна мова привертає до себе багато уваги як загалом у суспільстві, так і в науковому середовищі. Серед основних аспектів вакамоного, які привертати до себе увагу науковців, можна назвати дефініцію поняття, його місце у загальній системі мови та виділення основних типів вакамоного, визначення територіальних, статевих та вікових відмінностей у використанні молодіжної мови, зв'язок з лінгвістичною свідомістю мовця, динаміку зміни явища та його окремі аспекти.

Також можна сказати, що увагу вакамоного приділяють як япономовні, так і іноземні дослідники. Водночас слід зазначити, що в україномовній літературі спостерігається брак досліджень стосовно японської молодіжної

мови взагалі, а також її стилістичних та семантичних особливостей зокрема. Також підкреслимо, що, оскільки молодіжна мова характеризується навіть більшою динамічністю, ніж явище мови взагалі, необхідне постійне оновлення досліджень з молодіжної мови для повного розуміння сучасного стану предмета вивчення.

Дослідження японської молодіжної мови дає змогу визначити, як загальнонаціональні особливості молодіжної мови, що зумовлені загальнопсихологічними особливостями цього вікового періоду, відбиваються через призму японської традиційної культури та сучасного стану японського суспільства, що дозволяє зробити висновки й про сучасний стан молодіжного прошарку у японському суспільстві. На поточний момент у японському суспільстві спостерігається виражений інтерес до молодіжної мови. Так, на сайтах новин у Інтернет-анкетуваннях збираються «найпопулярніші вакамоно котоба цього року» [13]; існують словники вакамононого ; інтерес до вакамононого також поширюється у наукових публікаціях. Дослідженням особливостей японської молодіжної мови займалися як японські, так і зарубіжні вчені, серед яких можна назвати такі імена, як Ф. Іноуе, А. Йонекава, Я. Кітахара, К. Ярімідзу, О. В. Благовещенська, Ф. Маню. Вивчення японської молодіжної мови є відносно новою сферою дослідження; систематичні напрацювання у цій галузі почалися у середині ХХ-го століття, в межах дослідження явища, названого 集団語 («щю:данго», «мова угруповань»). У 1958 році дослідник Такеші Щібата надав визначення щюданго, включивши до явища професійний жаргон, сленг та арго. У 2008 році Акіхіко Йонекава розділив щю:данго на декілька видів: мова антисупільних угруповань, мова професійних угруповань, мова угруповань за інтересами та, власне, мова молодіжних угруповань (若者 集団 の語, «вакамоно щю:дан но го»), до якої включив дві категорії: 若者語 («вакамононого», «молодіжна мова») та キャンパス言葉 («кямпасу котоба», «університетська лексика»). До кямпасу котоба відносилися слова, вживані в основному в межах певного університету, а не

серед молоді взагалі [10]. Поняття «вакамоного» (若者語) традиційно використовується на позначення молодіжної мови в японському суспільстві; також зустрічаються варіанти «вакамоно котоба» (若者言葉) та «вакамоно-йо:го» (若者用語).

Так само як і стосовно понять «молодіжна мова» та «молодіжний сленг» у західних мовах, серед японських науковців існують різні погляди стосовно дефініції понять «вакамоного». Акіхіко Йонекава дає розгорнуте визначення поняттю «вакамоного», спираючись на його функції: 「中学生から歳前後の男女が、仲間内で、会話促進・娯楽・連帯・イメージ伝達・隠蔽・緩衝・浄化などのために使う、規範からの自由と遊びを特徴にもつ特有の語や言い回しである」 («слова або мовні вирази, якими послуговуються люди обох статей у віці від учнівства у середній школі приблизно до 30 років у комунікації між собою з метою просування бесіди, розважання, згрупування, передачі уявлень, кодування, пом'якшення, розрядки тощо, та які мають такі особливості, як свобода від формальних норм та ігровий характер»).

Кувамото визначає це поняття наступним чином: 「使用年齢層は10代後半から20代前半までを中心とし、当然個人差があるもの。語彙はなるべく特定の趣味集団のものに偏らない」 («використовується переважно людьми у віці приблизно 15-25 років та, звичайно, має індивідуальні розбіжності. Лексичний склад не має тенденцію до зміни за належності до певної субкультури») [60, с. 4-5]. Дослідник Цубаса Кікучі пише, що 「若者言葉は文字通り若者が使う言葉であるが、「若者」が指す決まった年齢や書き言葉の扱いをどうするか等、厳密な定義は未だなされていないようである」 («вакамоно котоба – це, як зрозуміло з самого словосполучення, слова, якими послуговується молодь; проте ще не існує чіткого визначення стосовно того, який саме вік позначає поняття «молодь», чи відносяться до поняття письмові вирази тощо») [14]. Фумію Іноуе визначає, що в «вузькому» значенні

поняття «вакамоного» у запропонованій ним класифікації відповідає поняттю «вакамоно седайго» – лексика, яку використовують люди певного віку (тобто яка припиняє використовуватися за їх переходу до наступної вікової категорії) та різних поколінь (тобто яка може використовуватися протягом тривалого часу та зміни кількох поколінь цієї вікової групи). Водночас до вакамоного також часто відносять ічіджі рю:ко:го, які, на відміну від вакамоно седайго, використовуються лише одним поколінням молоді [15]. Дослідник Канетака Ярімідзу підсумовуючи визначення Іноуе та Йонекава, визначає «вакамоного» як 「若年層を中心に使用されていると思われる非表準的な新しい語・表現」 («неформальні нові слова та вирази, які, за загальним уявленням, використовуються переважно поколінням молоді»). Також вчений зазначає, що подібними до поняття «вакамоного» є також поняття «шю:данго» (集團後), «рю:ко:го» (流行語), «синхо:ген» (新方言), «дзокуго» (俗語), проте всі вони мають суттєві відмінності від нього [62]. 30 Підсумовуючи наведені визначення, можна сказати, що поняття «вакамоного», «вакамоно котоба», «вакамоно-йо:-го», хоча й не має на поточний момент загальноприйнятого визначення, за сферою своєї дефініції співпадає з поняттям «молодіжна мова» та буде нами використовуватися як синонімічний до неї вираз. Також стосовно визначення поняття «японська молодіжна мова» або «вакамоного» ми підтримуємо точки зору О. В. Благовещенської, яка зазначає, що, незважаючи на те, що багато хто з лінгвістів вважає, що молодіжний жаргон є перш за все сукупністю специфічних лексичних засобів, адже він не має оригінальної фонетики чи граматики, все ж доречно використовувати більш комплексний підхід до цього поняття. Те, що можна окреслити як «молодіжну мову», не обмежується лише стилістически зниженою та емоційно забарвленою лексикою, якою послуговується молодь і яка відсутня в стандартних мовних словниках, а є взаємодією мови на різних рівнях [7]. У сучасній японській науковій літературі наявні дослідження молодіжної мови з різних аспектів. Так, Фурута та Макісе розглядали (2001) розглядали особливості вакамоного з

точки зору зв'язку мови з лінгвістичною свідомістю мовця [18]. Нагасе (2006) та Канетака (2011-2012) вивчали це питання у розрізі територіальних відмінностей вакамоного, причому у дослідженні Нагасе увагу зосереджено на зв'язок регіональних відмінностей з статевими та віковими, у той час як Канетака розглядає різницю між «столичним» та регіональними різновидами вакамоного, а також швидкість та шляхи поширення виразів . Кікучі (2012) досліджував аспект тенденції у зміні вакамоного, які ще не закріпилися у суспільній свідомості, а також японської мови взагалі [16]. Досліджуються також окремі явища у вакамоного, наприклад, обширне дослідження Тей (2007-2010) стосовно так званих «ру-котоба» . Спостерігаються також лонгітюдні (1994-2007) дослідження динаміки вакамоного у мові [11]. З не-японських досліджень вакамоного з різних аспектів слід зазначити дослідження О. В. Благовещенської, проведене у 2007 році. Це дослідження є характерним тим, що його призначенням є не вивчення молодіжного жаргону як певного пласту слів і не вивчення окремого аспекту (лексичних, граматичних, комунікативних тощо особливостей), а комплексне дослідження сучасною для дослідниці японської молодіжної мови, що робить цю працю унікальною серед неяпономовного простору [7]. Отже, на поточний момент японська молодіжна мова привертає до себе багато уваги як загалом у суспільстві, так і в науковому середовищі. Серед основних аспектів вакамоного, які привертали до себе увагу науковців, можна назвати дефініцію поняття, його місце у загальній системі мови та виділення основних типів вакамоного, визначення територіальних, статевих та вікових відмінностей у використанні молодіжної мови, зв'язок з лінгвістичною свідомістю мовця, динаміку зміни явища та його окремі аспекти. Також можна сказати, що увагу вакамоного приділяють як япономовні, так і іноземні дослідники. Водночас слід зазначити, що в україномовній літературі спостерігається брак досліджень стосовно японської молодіжної мови взагалі, а також її стилістичних та семантичних особливостей зокрема. Також підкреслимо, що, оскільки молодіжна мова характеризується навіть більшою динамічністю, ніж явище

мови взагалі, необхідне постійне оновлення досліджень з молодіжної мови для повного розуміння сучасного стану предмета вивчення.

У японській молодіжній мові спостерігається широке використання уникливих виразів. Молоді люди дотримуються стратегії ухилення від відповіді питання, уникаючи конкретних висловлювань, також вдаються до прийому завуальованої промови ситуаціях, у яких розмовляючи стандартним японською мовою виявляють велику прямоту. Тобто японська молодь намагається передати будь-яку об'єктивну інформацію у більш невизначеній формі. З погляду молоді, введення у мову ухильних виразів надає промови менш категоричний характер і дозволяє встановити дистанцію між суб'єктом мови та адресатом. Вживання таких невизначених слів можна пояснити невпевненістю молоді у правильному і доречному підборі мовних оборотів чи страхом здатися партнеру недостатньо ввічливим, образити співрозмовника, порушити межі його особистої сфери, створити незручну ситуацію у разі, якщо адресат дотримується протилежного думки, тощо.

Молоді люди вживають такі граматичні звороти, як опис тих, хто говорить своїх дій, відсторонено за допомогою кінцівок ~ росій, ~ тарі сітэ, мітайна, тте кандзі і т.п. зі значенням "схоже"; також вживання в мові про себе конструкцій, подібних до кінцівки дя найдесу "не так" і т.п., дозволяє створити ефект об'єктивізації висловлювання. Використання напівзапитувальної інтонації, тобто. Вимовлення будь-якого слова в середині речення з підвищенням тону в кінці також притаманне даному ефекту.

Молодь використовує специфічне вживання слова ітію: "загалом", вираження струму "або", суфікса папки, слова біме: "тонкий", "делікатний", слова фуцу: "зазвичай" у нехарактерному для загальної мови вживанні.

Також не характерне для стандартної мови вживання виразу ттэ йу: ка; прислівники дзензен допомагає досягти ефекту мови від 3-го особи. Існують

граматичні обороти, що вживаються молоддю у сфері обслуговування (у міні-супермаркетах, закладах швидкого харчування та в сімейних ресторанах) наприклад кінцівки пропозицій еросикатта десьо: ка, ...кара о-адзукарі симасу та ін.

Немало важливим є вживання так званих рануки-котоба - потенційна форма дієслів, що закінчуються на -іру, дієслів, що закінчуються на -еру (тобто дієслова другого відмінювання) і дієслова неправильного відмінювання куру "приходити" без стилю ра: кірера замість кіра могли надіти", табереру замість таберарера "могли з'їсти", кореру замість корарера "могли прийти".

2.1. Графічні особливості сучасної молодіжної мови в Японії. Місце катакана у письмовій мові японської молоді

Насамперед варто відзначити використання дівочих знаків герумодзі. Ця система була створена японськими школярками для листування мобільною електронною поштою. Особливість запису слів у таких знаках у тому, що склади абет «хірагана» і «катакана» передаються з допомогою схожих формою символів, наприклад частин ієрогліфів, букв латинського, грецького і російського алфавітів, математичних та інших символів. При цьому одному знаку хірагани або катакани може відповідати як один, так і кілька символів. Якщо знак спочатку складається з двох і більше елементів, школярки поділяють його на частини, а потім замінюють ці частини схожими формою символами. Також можна замінювати знак подібними елементами за звучанням. [5]

Про роль абетки катакана у письмовій мові японської молоді.

Японська молодь у створюваних ними текстах використовують слова та службові елементи, які з точки зору стандартної мови не повинні записуватись катаканою, але передаються за допомогою знаків цієї мовної абетки (в основному при мобільному листуванні та в Інтернеті).

Чим же пояснюється широке використання елементів, які традиційно передаються у стандартній мові за допомогою ієрогліфів та абетки хірагану, символами абетки катакана? Очевидно, що причина полягає не в незнанні ієрогліфів, молодь свідомо вживає знаки катакани для запису різних одиниць.

Історично у системі японського письма ієрогліфи та хірагана грали головну роль, а катакана – другорядну. Специфічні катаканаго, що широко використовуються в мові молоді, виявляються результатом нового погляду на цю допоміжну абетку.

Функція катакан в стандартній мові полягає в основному в записі певної групи іменників. Однак у текстах, створених молоддю, специфічні катаканаго можуть відноситися не тільки до класу іменників, але й до інших частин мови. У цьому певних правил немає, вживання катакани для запису тієї чи іншої елемента є індивідуальним.

Для носіїв молодіжної мови важливим є образ, який передається за допомогою специфічних катаканаго. Як відомо, спочатку ієрогліфи, хірагана та катакана викликають у носіїв японської мови різні асоціації. Так, з епохи Хейан (794-1192) ієрогліфи асоціюються у японців із чоловічим початком, а хірагана – з жіночим. Хірагана сприймається як "дитяче", "просте", "легке", а ієрогліфи - як "доросле", "складне", "важке". Хіраган і катакан в свою чергу викликають протилежні асоціації через те, що знаки хіраган мають округлу форму, а знаки катака - загострену. Іншими словами, хірагана асоціюється з "м'яким", а катакана - з "твердим". Крім того, катакана використовується для запису запозичених слів та іноземних імен та прізвищ, тому якщо хірагана асоціюється зі "своїм", то катакана - з "чужим", "іноземним", насамперед "західним".

Молодь вживає катакану у випадках, коли хоче уникнути асоціацій, викликаних ієрогліфами і хіраганою. В даний час спостерігається також використання катакани для запису імен або псевдонімів відомих людей,

зокрема акторів, які знімаються в популярних серіалах, фільмах, рекламі тощо. З точки зору стандартної мови імена повинні записуватись за допомогою ієрогліфів або рідше хіраганів.

В останні роки у молодіжній субкультурі намітилася нова тенденція – прагнення використовувати слова на латиниці. Статистичні підрахунки показують, що нині більшість сценічних псевдонімів музикантів, і навіть музичних груп записується засобами латинського алфавіту.

У сприйнятті молоді катакана перестає асоціюватися з "новим" та "західним". Цю роль тепер виконує латиниця, але це тенденцію неможливо вважати стійкою, оскільки молодь постійно перебуває у пошуку нових, оригінальних засобів вираження.[11]

2.2. Останні тенденції молодіжного сленгу Японії

На відміну від стандартної японської мови, у сучасній молодіжній мові виділяється особливість єдності усної та письмової мови. Молодь намагається максимально наближати письмове мовлення до усного. Особливо явно це проглядається в листах, що надсилаються електронною та мобільною поштою. Під час читання подібних текстів складається враження, що це лише письмова фіксація мовлення. Такий ефект досягається рахунок застосування форм завершеного виду з -тяу частки дзя; використання заключних частинок са, нэ, е і т.д., що виражають різні емоції; активного вживання сленгових слів тощо.

Інша особливість полягає в тому, що молодь при оформленні письмових текстів вдається до графічних засобів, не характерних для загальної мови, таким, як запис слів японського походження за допомогою знаків абетки катакана, використання значків для позначення довготи голосних; використання символів ЁudЃeЃv для вираження емоцій, використання великої кількості так званих емодзи - символічного позначення різних виразів обличчя, дій, станів і т.п.

Серед новітніх явищ у мові японської молоді привертає увагу "бум на діалекти" серед старшокласниць. Молодь підбирає діалектні слова позначення найважливіших нею понять, насамперед емоцій. Так, наприклад, використовується ряд префіксів з підсилювальним значенням із різних діалектів, що взагалі є стійкою тенденцією в молодіжній мові Японії.

На відміну від старшого покоління, молодь використовує видозмінені вітання. Це відбувається тому, що останніми роками студенти перестали сприймати університет лише як навчальний заклад, він став для них місцем, куди вони приходять розважатися та спілкуватися між собою.

Що стосується ступеня ввічливості, то по відношенню до викладачів і старшокурсників студенти використовують ввічливий стиль, проте останнім часом навіть при зверненні до "вищих" нерідко стали вживатися фамільярні усічені варіанти привітання коннітиву "здравствуйте", такі як контива, тива і тива: су. Суть даного явища полягає в тому, що, з одного боку, той, хто говорить, прагне зберегти "субординацію", а з іншого - скоротити дистанцію між собою і "вищим". Ця тенденція безпосередньо пов'язана зі стилем спілкування японської молоді тамегуті, або тамего. Спочатку у мові молоді словосполучення тамегуті-о кіку мало значення "спілкуватися рівними з рівними", тобто. з друзями-ровесниками, але в даний час цей вираз набув і іншого відтінку - розмовляти фамільярно, без використання ввічливих форм, навіть у тому випадку, якщо співрозмовником є людина, старша за віком або за становищем у суспільстві. У цьому сенсі використання тамегуті критикується представниками старших поколінь японського суспільства як один із проявів "розхитування підвалин японської мови". [7]

При існуванні зазначених тенденцій у кожного, хто говорить "молодіжною мовою", існують свої критерії вибору того чи іншого стилю в залежності від співрозмовника та ситуації спілкування, тобто. можна говорити і про індивідуальне слововживання. Універсальних правил немає. Проте тенденція до переходу менш формальний стиль спілкування досить стійка.

Висновки до 2 розділу

Аналіз граматичних особливостей мови японської молоді дозволяє зробити висновок про те, що японська молодь у багатьох випадках прагне надати своїй промові найменш категоричного характеру і встановити деяку дистанцію між суб'єктом і адресатом.

У різних текстах, створюваних молоддю й у молоді, нерідко зустрічаються звані " специфічні катаканаго " . Молодь вживає катакану у випадках, коли хоче уникнути асоціацій, викликаних ієрогліфами і хіраганою.

Іншою новою тенденцією можна вважати прагнення молоді використовувати слова на латиниці, яка асоціюється з "новим" та "західним".

У мові японської молоді спостерігається явище " нової єдності усної та письмової мови " - тенденція максимально наближати письмову мову до усної.

В останні роки серед японської молоді спостерігається так званий бум на діалекти. Специфіка вживання діалектальних виразів полягає в тому, що молодь вільно комбінує лексичні одиниці та граматичні елементи з кількох діалектів або поєднує діалектальні слова з лексикою стандартної мови.

Нерідко японська молодь зі спілкуванням зі старшими за віком і/або за становищем стала використовувати так званий стиль тамего, тобто. фамільярний стиль "на ти". Серед молоді існує уявлення про те, що з близьким, "своїм" співрозмовником можна спілкуватися тамего, навіть якщо він старший за віком та/або за статусом, т.к. вживання тамего дозволяє підкреслити дружні стосунки та скоротити дистанцію між собою та співрозмовником.

ВИСНОВКИ

У даній роботі зібрано основну інформацію про молодіжний сленг у Японії.

Усі факти з поясненнями структуровані за розділами, наприкінці кожної глави є короткі висновки, у тому числі можна зрозуміти основну думку розділу і відзначити найважливіші пункти.

У системі сучасної японської мови спостерігається явище, що називається "вакамоного" - молодіжний жаргон.

Молодіжний жаргон неоднорідний з погляду соціальної власності.

Основними комунікативними функціями молодіжного жаргону слід вважати розважальну та "стимулювання бесіди".

Аналіз граматичних особливостей мови японської молоді дозволяє зробити висновок про те, що японська молодь у багатьох випадках прагне надати своїй промові найменш категоричного характеру і встановити деяку дистанцію між суб'єктом і адресатом.

У різних текстах, створюваних молоддю й у молоді, нерідко зустрічаються звані "специфічні катаканаго" .

Іншою новою тенденцією можна вважати прагнення молоді використовувати слова на латиниці, яка асоціюється з "новим" та "західним".

У мові японської молоді спостерігається явище "нової єдності усної та письмової мови".

В останні роки серед японської молоді спостерігається так званий бум на діалекти.

Нерідко японська молодь зі спілкуванням зі старшими за віком і/або за становищем стала використовувати так званий стиль тамеого, тобто. фамільярний стиль "на ти".

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сучасна японська літературна мова. Т.К.Комарницька,К.Ю. Комісаров.
2. Лексичний аспект молодіжного сленгу в сучасній японській мові (слова та вирази , що стосуються зовнішності) Городній . С. М
3. 島岡晴香 若者の敬語意識 : アルバイト敬語を参考に [Текст] / 晴香 島岡 // 熊本女子大学国文談話会. – 2012. – 第 52 号. – С. 120-150.
4. 中村純子 終助詞における男性語と女性語 [Електронний ресурс] / 純子 中村 // 信州大学留学生センター紀要. – 2003. – 第 1 号. – С. 1-11. – Режим доступу : <https://core.ac.uk/download/pdf/148781589.pdf>
5. 若者言葉ブーム [Текст] / 読売新聞 : 2007 年 1 月 31 日朝刊・社会面, 2007. – С. 4-6.
6. 方韻 若者ことばにみる特徴的表現の一考察 [Електронний ресурс] / 韻方 // 日本学刊. – 香港中文大学. – 2013. – 第 16 号. – С. 136-144. – Режим доступу
<https://www.japaneseeedu.org.hk/jp/publish/gakkan/pdf/hkgk01610.pdf>
7. 方韻 若者ことばにみる特徴的表現の一考察 [Електронний ресурс] / 韻方 // 日本学刊. – 香港中文大学. – 2013. – 第 16 号. – С. 136-144. – Режим доступу
:
<https://www.japaneseeedu.org.hk/jp/publish/gakkan/pdf/hkgk01610.pdf>
8. 梶原雄 「バイト敬語」のその後 : 現役大学生の「バイト敬語」に対する意識 [Текст] / 雄梶原 // 日本語・日本文化研究. – 2019. – 第 25 号. – С. 23-37.

9. 若者言葉最新 2019！『タピる』『よいちよまる』流行りのJK語を総ざらい！ [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://numan.tokyo/column/2GBf2> – Назва з екрану
10. 「パクリ」の語源を考えたみた [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://dostoev.exblog.jp/16693634/> – Назва з екрану.
11. 大不評? 「ギャル文字」は嫌われている!? [Електронний ресурс] / Режим доступу : https://news.mynavi.jp/c_career/level1/yoko/2010/10/post_758.html – Назва з екрану.
12. ガチとは [単語記事] – ニコニコ大百科 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://dic.nicovideo.jp/a/%E3%82%AC%E3%83%81> – Назва з екрану.
13. SNS などネット用語の「草」ってなに? その表現で年齢がバレるって知ってた? – OTONA LIFE | オトナライフ [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://otona-life.com/2019/06/09/13387/> – Назва з екрану.